

jen potud, pokud předpisy ty připouštějí použití všeobecné a pokud není jinak stanoveno zákony zemskými.

Předpisy o nároku vdov po státních úřednících na vdovské odbytné při opětném provdání (resp. na výhradu pense pro případ opětného ovdovění) (srovn. o tom zejména Dr. Benno Freiherr von Possaner, Pensionen u. Provisionen, Vídeň 1898, stránka 30) spadají pod hleďisko uvedené sub. 2., t. j. mohly by platiti pro učitelstvo jen potud, pokud otázka sporná není pro vdovy po učitelích upravena zvláště zákony učitelskými.

Po té stránce však zaměstnávají se jak český, tak mor., tak slezský zákon o právních svazcích učitelstva národních škol otázkou, jak jest naložiti s pens. nárokem vdovy po učiteli, která se opět provdá. Český zák. z 19. prosince 1875 č. 86 z. z. činí tak v § 65, mor. zák. z 24. ledna 1870 č. 18 z. z. v § 72 a slez. zákon ze 6. listopadu 1901 č. 42 z. z. v § 82. Kdežto však mor. a slez. zákon dávají vdově při opětném provdání právo, vyhraditi si pensi pro případ opětného ovdovění anebo přijmouti odbytné, český zákon se omezuje na předpis, že (§ 65) »kdyby se vdova opět provdala, pomine její právo k výslužnému«.

Z uvedeného stavu zákonodárství nutno tudíž usuzovati, že zákonodárce v Čech. nechtěl vdově po učiteli, která se opět provdá, poskytnouti výhod, jaké v podobných případech poskytoval (starší) zákon mor., a že vyřešil spornou otázku negativně, čímž také vyloučil subsidiární aplikaci předpisů úřednických pomocí ustanovení § 56 říš. zák. o školách národních. Z toho plyne, že ani podle § 26 zák. č. 274/19 ani na základě § 56 říš. zák. o školách národních nelze na st-lku aplikovati předpisy úřednické o vdovském odbytném při opětném provdání vdovy.

č. 8237.

Samospráva obecní. — Školství (Slovensko):
Je jinověrec povinnen platiti obecní přirážku obci politické na úhradu nákladu na zřízení nové budovy římsko-katolické školy?

(Nález ze dne 14. listopadu 1929 č. 20.367.)

Prejudikatura: Boh. A 7906/29.)

Věc: Jindřich Sch. ve F. proti župnímu výboru v Nitře o obecní přirážku z důvodu opravy řím. kat. školy ludové.

Důvody: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: V obci Ž. je jediná škola ludová a to řím.-katolická; pro školu byla postavena nová budova; obecní zastupitelstvo se 7. října 1920 usneslo — jednajíc o obecním rozpočtu, do něhož příslušný náklad byl pojat, aby schodek byl rozdělen na poplatníky podle základu daně. Podle zprávy okolního notáře v Č. stalo se tak podle § 42 zák. čl. XXXVIII: 1868. St-li bylo předepsáno 1.070 Kč 79 h; st-l zaplatil jen 178 Kč 50 h jako částku poměrnou jeho výdělku a žádal župní výbor župy nitranské, aby byl od placení daně této na řím.-kat. školu jako jinověrec-israelita osvobozen.

Okr. výbor v Nových Zámcích zamítl 27. dubna 1926 odvolání st-le podané proti opatření obecního zastupitelstva v Ž., kterým i st-li byla vyměřena obecní přírážka na opravu jediné školy v obci, a schválil opatření obce, poněvadž s výhodami spojenými s užíváním majetku jsou spojena i břemena, v tomto případě udržování a oprava jediné školy, k čemu podle zákonných předpisů jest povinnen i st-l.

Proti tomu podal st-l odvolání, které bylo nař. rozhodnutím na základě § 58 zák. č. 329/21 zamítnuto z důvodů uvedených v rozhodnutí okr. výboru, dále proto, poněvadž odvolatel stran povinnosti nésti břemena spojená s opravou obecní lidové školy v Ž., jakož i proti jich správnému ustálení ani proti uložení (vyrúbení) řečené přírážky obecní na základě přímé daně nic zvláštního a zásadního nenamítá a poněvadž ani úřad nezjistil, že by se »vyrúbení« zmíněné obecní přírážky bylo stalo způsobem neodpovídajícím zákonným předpisům.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

I. V daném případě jde podle vyličeného stavu spisů o vypsání obecní přírážky (obce politické) na úhradu schodku, který vznikl v rozpočtu politické obce tím, že obec podle § 42 zák. čl. XXXVIII : 1868 uhradila náklad spojený se zřízením (resp. opravou) budovy pro jedinou školu v obci. Nejde tedy o vypsání školské daně církevní na školu vydržovanou náboženskou společností, která by ovšem podle § 11 cit. zák. nemohla býti předepsána osobám, které nejsou členy příslušné církve (srovn. též náh. Boh. A 7906/29). Naopak jde o náklad na školu, který hraditi — jak stížnost nepopírá — přísluší obci místní.

Jelikož stížnost tento právní a skutkový základ daného případu nepopírá a také netvrdí, že by tu šlo o případ § 36 zák. čl. XXXVIII : 1868, není třeba, aby nss zkoumal, zda tu jde o úhradu na školu podle §§ 23 (po případě 26) cit. zák. čl. z r. 1868 anebo podle § 44 téhož zák. Jelikož tedy jde o úhradu schodku obecního rozpočtu, tedy o věc obecního hospodářství obce místní, rozhodovaly taky o věci správní úřady příslušné ve věcech obecního hospodaření (t. j. v době, kdy adm. instance rozhodovaly, podle § 58 fin. novely ob. č. 329/21 okresní a župní výbor) a nikoliv úřady povolané k rozhodování ve věcech školských.

II. St-l nepopírá, že je resp. v rozhodné době byl poplatníkem obce Ž.; ale pak stíhá jej taky zásadně povinnost přispívati k nákladům obce, bez ohledu na to, z jakého zvláštního titulu obci příslušný náklad vznikl. Povinnosti této není st-l zbaven svou náboženskou příslušností, poněvadž k všeobecným nákladům obce přispívají poplatníci bez ohledu na náboženské vyznání.

Že by po případě šlo o případ §§ 25 nebo 26 fin. novely č. 329/21 stížnost netvrdí. Že pak nejde o případ podle § 11 nebo 36 zák. čl. XXXVIII:1868, bylo řečeno již shora. Je tudíž námitka stížnosti, že st-l nemůže jako israelita býti zatížen spornou platbou, bezdůvodná.

III. Další námitka stížnosti, že st-l nemá v držbě takový majetek, jehož užívání by ho zavazovalo k placení sporných břemen, »poněvadž taká udajná tarcha nejestvuje a keby taká reálna tarcha jestvovala, mala by byť vložená na otaznú nemovitost«, míjí se cíle, poněvadž přírážka obecní byla st-li předepsána jako obecnímu poplatníku podle státní daně; že pak st-l v obci daň státní plati, stížnost nepopírá. — — —